2025-11-21

SVEDALA KOMMUN



Energiplan
Strategi Svedala kommun
2026 - 2031

2025-11-21

SVEDALA KOMMUN

Innehåll

Inledning 2
Syfte 3
Framtidsbild Svedala kommun 2031 4
Strategisk inriktning 5
Mål 6
Mål för den geografiska kommunen 6
Mål 1: Utsläpp av växthusgaser 6
Mål 2: Ett hållbart transportsystem 7
Mål 3: Effektivare energianvändning 7
Mål 4: Användning av fossilfri energi 8
Mål 5: Produktion av fossilfri el 8
Mål för kommunen som organisation 8
Mål 6. Fossilfria personbilar 9
Mål 7: Minskad energiförbrukning för uppvärmning 9
Mål 8: Kommunen som förebild och påverkare 9
Mål 9. Kommunikation med elnätsbolag, fjärrvärmeleverantörer och regionala aktörer 9
Implementering och genomförande 10
Koppling till andra kommunala dokument 10
Genomförande och uppföljning 10
Strategisk miljöbedömning 11
Nollalternativ 11

Inledning

Enligt lagen om kommunal energiplanering ska varje kommun arbeta för en effektiv energianvändning och säkerställa en trygg energiförsörjning. Det ska alltid finnas en aktuell energiplan som beskriver hur energi tillförs, används och distribueras, och planen ska beslutas

av kommunfullmäktige. Kommunen ska också pröva möjligheten till samarbete med andra kommuner och aktörer inom energiområdet.

Energiplanen för Svedala kommun gäller till 2031 och består av en strategi som beskriver kommunens mål för energianvändningen, kompletterad med två bilagor: ett underlag och en handlingsplan. Handlingsplanen innehåller förslag på åtgärder kopplade till målen och fungerar som ett stöd i genomförandet under strategiperioden. För att åtgärderna ska kunna tilldelas budget och ansvarig genomförare behöver de bearbetas vidare årligen i kommunens budgetprocess.

Sveriges energisystem genomgår stora förändringar. Elektrifieringen ökar, nya tekniska möjligheter till styrning och lagring utvecklas snabbt och samtidigt krävs en kraftig minskning av vårt beroende av fossila energikällor. För att uppnå detta måste vi ställa om till hållbara och tillgängliga energislag. En sådan omställning minskar även behovet av importerad energi, stärker vår beredskap vid samhällsstörningar och bidrar till ett mer robust och motståndskraftigt energisystem.

Energiomställningen innebär att samhället behöver förändras i snabb takt. Energiplanering blir därmed ett viktigt verktyg – både för att driva utvecklingen framåt och för att stärka näringslivets konkurrenskraft, säkra kommunens klimatarbete och bidra till Sveriges mål om nettonollutsläpp senast 2045. Kommunen har en central roll i denna omställning genom att skapa förutsättningar för samverkan, planering och långsiktiga investeringar.

Energiplanen är samtidigt en viktig del av kommunens arbete för att minska klimatpåverkan och genomföra Svedala kommuns hållbarhetsstrategi. Genom att främja energieffektivisering, öka användningen av fossilfria energikällor och stödja omställningen av transportsektorn skapar planen konkreta förutsättningar för minskade utsläpp av växthusgaser. Den tydliggör också hur kommunen, genom egen rådighet, planering och samverkan, kan bidra till ett mer resurseffektivt, robust och klimatsmart samhälle. På så sätt stärker energiplanen direkt hållbarhetsstrategins mål om minskade koldioxidutsläpp, förbättrad energiberedskap och långsiktig hållbar utveckling.

Syfte

Energiplanering är ett sätt för kommunen att behålla och ta vara på sitt handlingsutrymme i en tid av stora förändringar. Den är ett verktyg för kommunen att strategiskt påverka och vara med och leda utvecklingen inom energiomställningen. Genom en aktiv och framåtblickande energiplanering kan man ta vara på de möjligheter som elektrifieringen ger.

Grunden i energiplanering är att den sker för att möta samhällets behov. Att energiplanera handlar till stor del om att ta fram sin berättelse kopplat till energiomställningen – det vill säga en slags framtidsvision och vilka steg som behöver tas för att nå fram till önskat läge.

Svedala kommun vill genom sin energiplanering:

- Minska påverkan på klimat och miljö
- Ge kommunen en överblick över energiomställningen i sitt lokala perspektiv, och skapa möjlighet till samsyn, tydlighet om mål, roller och var samverkan behöver ske.
- Stärka näringslivets konkurrenskraft och möjlighet till utveckling.

- Stärka beredskapen inom energiområdet och säkerställer en robust och trygg energiförsörjning för invånare och aktörer i kommunen, samtidigt som man ser till att kommunen är rätt rustad i omställningen till ett elektrifierat samhälle.

- Bidra till att utveckla ett hållbart transportsystem och elektrifiering av transportsektorn, samt inom ramen för sin rådighet, även stödja och möjliggöra utsläppsreducerande åtgärder inom industri och jordbruk genom dialog, planering och samverkan med berörda aktörer.

- Bidra till planering och inspiration för ett resurseffektivt samhälle och energieffektiv bebyggelse.

Framtidsbild Svedala kommun 2031

Svedala kommun har genomgått en framgångsrik energiomställning och är idag ett föredöme inom hållbar utveckling. Andelen förnybart i energimixen har ökat kraftigt sedan 1990 och är nu den dominerande energikällan. Användningen av eldningsolja har upphört och både bensin- och dieselförbrukningen har minskat kraftigt efter att ha nått sin topp i början av 2000talet.

Kommunen har aktivt bidragit till att utveckla ett hållbart transportsystem. Genom satsningar på elektrifiering av transportsektorn och främjande av kollektivtrafik, gång och cykel har utsläppen av växthusgaser minskat avsevärt. Förutsättningarna för energieffektiva transporter och förnybara drivmedel har stärkts, och andelen el- och biogasdrivna fordon är idag mycket hög.

Industrins naturgasanvändning har ersatts med lokalt producerad biogas, där kommunen fungerat som en samordnande kraft och stöttat initiativ för lokal biogasproduktion och tillvaratagande av restvärme. Kommunen har också utrett och påbörjat arbetet mot en ökad lokal energisjälvförsörjning för att stärka resiliensen och minska sårbarheten vid störningar.

Energieffektivisering har varit en prioritet. Kommunens egna fastigheter och entreprenader har ställts om till hög energieffektivitet, samtidigt som medborgare och företag har fått stöd genom energirådgivning. Kunskapshöjande och motiverande aktiviteter har engagerat både kommunens medarbetare och invånare i energiomställningen.

Den lokala produktionen av förnybar el har ökat betydligt och står idag för en stor andel av den el som används inom kommunen. Genom nära samverkan och god kommunikation med elnätsbolagen har kommunen säkerställt en driftsäker och tillräcklig el- och energiförsörjning. Solenergin har fått en tydlig roll i kommunens arbete. Redan i översikts- och detaljplaneringen har kommunen skapat goda förutsättningar för solenergianläggningar på tak och mark. Bygglovsprocessen har förenklats, med målet om avgiftsfria bygglov för solceller. Vid markanvisning, försäljning och arrenden har kommunen möjliggjort för solenergiproduktion, samtidigt som medborgare och företag fått stöd genom energirådgivning. Vid etablering av större solcellsparker har kommunen ställt sig positiv när möjlighet funnits att yttra sig.

Svedala kommun är därmed väl rustad för framtiden, med ett robust, hållbart och klimatsmart energisystem som gynnar både miljön och samhällsutvecklingen. För förbättrad beredskap bör kommunen stärka också tillgången till reservkraft för samhällskritisk verksamhet.

Strategisk inriktning

Svedala kommun har satt upp ett antal mål för att bidra till en hållbar utveckling genom att minska klimatpåverkan och främja ett resurseffektivt samhälle. För att uppnå målen ska kommunen arbeta enligt nedan strategiska inriktningar:

- Minska utsläpp av växthusgaser genom att främja kollektivtrafik, gång och cykel samt att skapa förutsättningar för energieffektiva transporter och förnybara drivmedel.
- Bidra till att utveckla ett hållbart transportsystem och elektrifiering av transportsektorn.
- Energieffektivisera kommunens fastigheter och entreprenader och erbjuda medborgare, företag och jordbrukssektorn energirådgivning.
- Engagera fler i energiomställningen genom kunskapshöjande och motiverande aktiviteter för kommunens medarbetare och medborgare.
- Fungera som en samordnande funktion och stödja initiativ, till exempel lokal biogasproduktion och tillvaratagande av restvärme.
- Ställa sig positiv till solenergiproduktion.
- Utveckla och utöka självförsörjning av energi, i syfte att öka det lokala energisystemets motståndskraft.
- Driftsäker och tillräcklig el- och energiförsörjning, genom att kommunen har god kommunikation med elnätsbolagen i samband med planering och underlätta för ökad lokal elproduktion.

Kommunens möjlighet att påverka utvecklingen inom energiområdet kan delas in i tre kategorier:

Direkt rådighet

Den direkta rådigheten avser det kommunen själv har full kontroll över – den egna verksamheten och de kommunägda bolagen. Här kan kommunen fatta beslut och genomföra åtgärder direkt, exempelvis genom energieffektivisering av kommunala byggnader, fordon och drift. För SVEDAB finns särskilda åtgärder beskrivna i åtgärdsplanen till denna energiplan.

Indirekt rådighet

Den indirekta rådigheten handlar om kommunens möjlighet att påverka andra – invånare, företag och besökare – genom information, planering, styrmedel och incitament. Kommunen kan till exempel skapa förutsättningar för hållbara val genom energirådgivning, planeringsprinciper, stöd till klimatsmarta lösningar eller kommunikation kring energieffektivisering. Här har kommunen alltså inflytande, men inte beslutsrätt.

Rådighet genom samverkan

Rådigheten genom samverkan avser de frågor där kommunen saknar direkt inflytande men ändå kan påverka genom dialog och partnerskap med andra aktörer. Hit hör exempelvis elnätsägare, fjärrvärmeleverantörer och företag. Eftersom många beslut som påverkar kommunens energi- och klimatmål fattas av dessa aktörer, är samverkan avgörande.

Kommunen bör därför aktivt söka former för att stärka samarbetet och gemensamt verka för beslut som bidrar till måluppfyllelse.

Mål

För att nå våra gemensamma klimat- och energimål krävs samarbete på alla nivåer – internationellt, nationellt, regionalt och lokalt. Vi är beroende av tydliga styrmedel, finansiering och vägledning från stat och omvärld.

Samtidigt spelar kommunen en nyckelroll. Genom att ta ansvar för det vi själva kan påverka – här och nu – bidrar vi till verklig förändring. Ett engagerat och målinriktat lokalt arbete stärker både vår egen hållbarhetsresa och möjligheten att uppnå de större, gemensamma målen.

Kommunens mål är uppdelade i två delar, **Den geografiska kommunen** – alltså hela området Svedala kommun omfattar, och **Kommunen som organisation** – det vill säga kommunens egen verksamhet.

Mål för den geografiska kommunen

När vi formulerat målen för hela kommunen har vi utgått från de mål som föreslås i Klimat- och energistrategi för Skåne med sikte på år 2030. Den regionala strategin väntas beslutas under andra halvan av 2025. Dessa mål bygger i sin tur på vad som krävs för att vi – lokalt, nationellt och globalt – ska kunna nå de internationella klimatmålen (t.ex. Parisavtalet).

Svedala kommun har valt att arbeta i linje med dessa mål och bidra till dem i den utsträckning vi har möjlighet. Det innebär att vi fokuserar på det vi själva kan påverka, men också engagerar oss i samarbeten och insatser som kräver stöd från andra nivåer – särskilt gäller det de två första målen som är starkt beroende av styrning och resurser på nationell och internationell nivå.

Några av de regionala målen har vi anpassat för att passa lokala förutsättningar i Svedala kommun. Där inget annat anges kommer uppgifter om kommunens energiflöden från Statistiska Centralbyrån (SCB).

Mål 1: Utsläpp av växthusgaser

Kommunen strävar efter att utsläppen av växthusgaser i Svedala år 2031 ska vara minst 80 procent lägre än år 1990. Målet omfattar utsläpp som sker från verksamheter i Svedala som geografiskt område.

Notera: År 2023 är utsläppen 39 procent lägre än 1990. Statistiken bygger på data från SMHI:s Nationella emissionsdatabas och ger en tillförlitlig bild av utsläppsnivåerna.

Motivering:
Om inga nya åtgärder görs för att minska utsläppen i Svedala kommun är det osannolikt att vi når målet om 80 procent minskning till år 2031. Utsläppen har redan minskat med 39 procent jämfört med 1990, men takten behöver öka kraftigt för att målet ska nås. Utan aktiva satsningar riskerar utsläppen att plana ut – eller till och med öka, särskilt inom transporter och jordbruk där utsläppen är svårare att påverka.

Om vi däremot genomför åtgärder enligt energiplanen, till exempel effektivare energianvändning, fossilfria transporter och ökad andel förnybar energi, finns goda möjligheter att närma oss målet.

Det är dock svårt att med säkerhet förutsäga exakt hur utsläppen kommer att utvecklas – av flera skäl. Många utsläppskällor ligger utanför kommunens direkta kontroll, t.ex. jordbruk och nationell energiproduktion. Utsläppen av växthusgaser påverkas i hög grad av beslut som fattas på nationell nivå – till exempel skatter, bidrag och lagar. Regeringens politik styr utvecklingen, och förändringar kan snabbt få stora effekter, både positivt och negativt. Ny teknik, marknadsförändringar och invånarnas beteende påverkar också utvecklingen över tid.

Trots dessa osäkerheter är det tydligt att lokala åtgärder spelar en viktig roll. Därför är det viktigt att Svedala kommun är uppmärksam på den nationella politiken och anpassar de lokala insatserna därefter, så att kommunen skapar bästa möjliga förutsättningar för att minska utsläppen och bidra till omställningen. Lokal och nationell styrning behöver gå hand i hand – då blir klimatarbetet både effektivt och långsiktigt hållbart.

Mål 2: Ett hållbart transportsystem

Kommunen strävar efter att utsläppen av växthusgaser år 2031 från markbundna transporter i Svedala ska vara minst 60 procent lägre än år 2010. Målet omfattar inte luftfart.

Notera: År 2023 är utsläppen 32 procent lägre än 2010.

Motivering:

Transportsektorn står för en stor andel av växthusgasutsläppen i Svedala Kommun, framför allt koldioxid. Minskade utsläpp här är därför centrala för att nå Mål 1.

Kommunen har viss direkt rådighet – t.ex. genom upphandling av fossilfria transporter och trafik- och parkeringsreglering. Kommunen har indirekt rådighet via planering, infrastruktur och beteendepåverkan.

Nationella styrmedel, exempelvis bonus-malus-systemet och stöd för laddinfrastruktur, bidrar också till omställningen.

Energieffektivisering (se Mål 3) och elektrifiering av fordon har stor betydelse i denna sektor.

Mål 3: Effektivare energianvändning

År 2031 ska energianvändningen per capita i Svedala kommun vara minst 50 procent lägre än år 2005. Här räknas in alla olika typer av energi.

Notera: År 2023 är energianvändningen per capita 12,8 MWh – en minskning med 38 procent från 2005.

Motivering:

Detta mål syftar till att minska energianvändningen i hela kommunen – i hushåll, företag och offentliga verksamheter. Om man bara tittar på den totala energianvändning i en mycket expanderande kommun, blir det svårt att se den faktiska användnings förändringen, och kommunen har därför valt att sätta målet per capita och inte den totala minskningen som finns

som mål i Klimat- och energistrategi för Skåne. Det kommunen indirekt kan påverka är förändringar i beteende hos användare. Utvecklingen är redan positiv.
Effektivare byggnader, processer, beteendeomställning och transporter bidrar alla till att nå målet. Övergången från förbränningsmotorer till eldrift inom transportsektorn spelar också en viktig roll.

Mål 4: Användning av fossilfri energi

År 2031 ska minst 80 procent av energianvändningen i Svedala kommun komma från fossilfria källor.

Notera: År 2023 är andelen fossilfri energi 65 procent.

Motivering:
Energianvändningen ska komma från fossilfria källor för att minska utsläppen av växthusgaser, stärka klimat- och miljöarbetet, minska beroendet av importerad energi och öka tryggheten i energiförsörjningen. Omställningen från fossila bränslen till fossilfria energikällor – såsom el, fjärrvärme, biogas och biobränslen – är avgörande för att minska klimatpåverkan.
Sektorer som transport, industri och jordbruk har stor påverkan här.
Nationella stödprogram, såsom klimatklivet, gör det enklare att genomföra investeringar i fossilfri teknik. Målet stödjer även Mål 1 och 3 genom att minska utsläpp och ofta samtidigt öka energieffektiviteten.

Mål 5: Produktion av fossilfri el

År 2031 produceras 130 GWh fossilfri el i kommunen.

Notering: År 2023 producerades 80 GWh fossilfri el i kommunen.

Motivering:
Att öka den lokala produktionen av fossilfri el stärker energiförsörjningen och minskar behovet av importerad el, särskilt i perioder med hög belastning. Det bidrar också till klimatomställningen, eftersom fossilfri el används i fler delar av samhället – inte minst i transportsektorn och för uppvärmning. I Svedala har produktionen ökat tack vare satsningar på solceller och vindkraft. Det finns privata initiativ för anläggning av större solcellsparker och det finns även potential för lokal elproduktion från biobränslen. Fler lokala initiativ, i både privat och offentlig sektor, är viktiga för att nå målet. Svedala kommun strävar inte bara efter att öka den lokala icke-fossila elproduktionen, utan också att öka självförsörjningsgrad av el på årsbasis. Det innebär att öka mångfalden av kraftslag, så att man prioriterar de typer av produktion som bidrar mycket när elbehovet är stort och när andra kraftslag inte bidrar tillräckligt.

Mål för kommunen som organisation

Mål för kommunen som organisation omfattar kommunens egna verksamheter och bolagen SVEDAB och Svedalahem.

Mål 6. Fossilfria personbilar

År 2031 används inga fossila drivmedel för kommunens egen personbilsflotta, förutom de som krävs för att upprätthålla en krisberedskap.

Motivering:

Kommunens egna val spelar stor roll för att minska utsläpp och leda utvecklingen framåt. Genom att fasa ut fossila bränslen i den egna fordonsflottan visar kommunen ledarskap och tar ansvar för det man direkt kan påverka. Det minskar också kommunens klimatavtryck och kan inspirera andra aktörer. Undantaget för krisberedskap säkerställer att viktiga samhällsfunktioner fungerar även vid elavbrott eller bränslebrist.

Mål 7: Minskad energiförbrukning för uppvärmning

Kommunens förbrukning av energi i de egna och bolagens fastigheter ska minska i enlighet med Svedalahem och SVEDABs Energistrategi.

Motivering:

Att minska energiförbrukningen för uppvärmning är en viktig del i arbetet med energieffektivisering. Det leder till lägre klimatpåverkan, minskade driftkostnader och en mer robust energianvändning. Energieffektiva byggnader ger också bättre inomhusmiljöer för användarna. Målet kan uppnås genom tekniska förbättringar, optimering av driften och investeringar i alternativ till direktverkande elvärme, samt att kapa effekttoppar med smart styrning och flexibilitet.

Mål 8: Kommunen som förebild och påverkare

Kommunen ska vara ett gott exempel och aktivt informera och motivera medarbetare och invånare till energieffektivisering och minskad användning av fossila energislag.

Motivering:

Kommunen har en viktig roll som förebild. Genom att själva agera hållbart, och samtidigt sprida kunskap och inspiration, kan vi få fler att göra klimatsmarta val. Det handlar både om att påverka invånare, näringsliv och föreningar – men också om att engagera kommunens medarbetare i den omställning som krävs. Ett brett deltagande ökar chanserna att nå målen och bidrar till en stark lokal förankring.

Mål 9. Kommunikation med elnätsbolag, fjärrvärmeleverantörer och regionala aktörer

Kommunen ska kommunicera med elnätsbolagen och fjärrvärmeleverantörer regelbundet, i samband med planering av elnät, i förekommande fall koppla arbetet till nätutvecklingsplaner, samt verka för rimliga villkor som främjar produktionen av lokal elproduktion.

Motivering:

Genom att kommunen har god kommunikation med elnätsbolagen och fjärrvärmeleverantörer i samband med planering och underlättar för ökad lokal elproduktion, ser kommunen till att el- och energiförsörjning är tillräcklig och driftsäker.

Implementering och genomförande

Koppling till andra kommunala dokument

De båda bolagen Svedalahem och SVEDAB, helägda av Svedala kommun, har under 2024 tagit fram en gemensam energistrategi. I dokumentet redogör bolagen för sina respektive övergripande energimål, nulägesbeskrivning och olika åtgärder.

Energiplanen bidrar till uppfyllandet av Kommunens Hållbarhetsstrategi genom att bidra till minskade koldioxidutsläpp.

Svedala kommun håller på att ta fram en ny översiktsplan som ska gälla för perioden 2028 – 2045. Energiplanen förhåller sig till översiktsplanen som ett tematiskt och fördjupande dokument som kompletterar den med mål och kunskap om energisystem, klimatpåverkan och omställning.

För att energiplanen ska få genomslag behöver den integreras i kommunens övriga planeringsprocesser, särskilt översiktsplanen och efterföljande detaljplaner, vilket ställer krav på god samordning i både tid och innehåll.

Genomförande och uppföljning

Som en bilaga till denna strategi finns en handlingsplan med konkreta förslag på åtgärder, sorterade efter de mål som presenteras i dokumentet. Åtgärderna är exempel på insatser som kan genomföras under strategiperioden.

För att varje åtgärd ska kunna få tilldelad budget och ansvarig genomförare, behöver de bearbetas vidare under året i samklang med kommunens budgetprocess.

Den interna energigruppen, som fungerat som referensgrupp vid framtagandet av energiplanen, kommer att fortsätta sitt arbete med att årligen föreslå vilka åtgärder ur handlingsplanen som bör prioriteras inför kommande år. En mer detaljerad organisation för genomförandet av energiplanen kommer att följa kommunens övriga arbete med olika grupper som just nu ses över.

Uppföljning av Energiplanens genomförande kommer att ske i anslutning till den årliga uppföljningen av kommunens mål- och kvalitetsarbete.

Arbetet följer ett årshjul i den kommunala budgetprocessen:

- **Höst:** Energigruppen tar fram förslag på åtgärder inför kommande år som ett underlag till budgetprocessen.
- **Januari/februari:** Förslagen presenteras för styrgruppen (Kommunledningsgruppen). Då redovisas även vad som genomförts föregående år, vad som planeras för innevarande år, samt förslag inför nästkommande år.
- **Vår:** Energigruppen håller ett avstämningsmöte kring genomförandet av årets åtgärder.

För extern finansiering kan arbetet under året behöva anpassas till andra aktörers tidplaner. De valda åtgärderna förs in i kommunens målstyrnings- och kvalitetssystem. Genomförandet rapporteras löpande av ansvariga chefer.

2025-11-21

SVEDALA KOMMUN

Strategisk miljöbedömning

Eftersom en energiplan anger mål och inriktning för energianvändning, transportutveckling, markanvändning och produktion av energi, kan den få betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning krävs därför enligt miljöbalken, om planen utarbetas eller antas av kommunen. Den 17 juni 2025 hade kommunen tillsammans med Ängelholms kommun och Båstads kommun ett möte med Länsstyrelsen kring genomförande och utformning av den strategiska miljöbedömningen.

Svedala kommuns åtgärder i energiplanen syftar till att på ett systematiskt och långsiktigt sätt bidra till minskade utsläpp av växthusgaser, ökad andel fossilfri energi, effektivare energianvändning samt stärkt lokal energiproduktion. Åtgärderna bedöms sammantaget ge positiva effekter på miljö, klimat och resurseffektivitet.

Nollalternativ

Nollalternativet beskriver den utveckling som kan förväntas om energiplanen inte genomförs. Utan planen saknas en samlad styrning för energiomställningen i Svedala kommun, vilket innebär att flera av de åtgärder som idag bedöms nödvändiga riskerar att utebli eller bli fragmenterade.

Uteblivna satsningar på energieffektivisering, fossilfria transporter och lokal energiproduktion skulle sannolikt leda till:

- Långsammare minskning av växthusgasutsläpp, vilket gör att kommunen inte når sina klimatmål för 2031 och hamnar längre från att bidra till de regionala och nationella klimatmålen.
- Ökad sårbarhet i energisystemet, eftersom utbyggnad av lokal, förnybar elproduktion och insatser för robusthet inte prioriteras samlat.
- Mindre effektiv energianvändning inom såväl hushåll som företag och kommunens egna verksamheter, vilket leder till högre kostnader och fortsatt beroende av fossil energi.
- Svagare förutsättningar för elektrifiering av transportsektorn, eftersom stöd till laddinfrastruktur, beteendepåverkan och hållbara mobilitetslösningar inte drivs fram.

Nollalternativet innebär sammantaget att de nuvarande trenderna riskerar att plana ut eller försämras. Det skulle försvåra möjligheten att nå både lokala mål och Skånes regionala klimat- och energistrategi.

Positiva miljöeffekter

Energiplanens åtgärder förväntas i huvudsak ge positiva miljöeffekter vilka presenteras i punktform nedan.

- Kraftigt minskade utsläpp av växthusgaser, särskilt genom övergången till fossilfria transporter, elektrifiering och energieffektivisering.
- Förbättrad luftkvalitet genom minskad användning av fossila bränslen.

- Högre energieffektivitet i byggnader, anläggningar och verksamheter, vilket minskar resursanvändningen långsiktigt.
- Ökad andel lokal och förnybar energiproduktion, vilket stärker försörjningstrygghet och minskar sårbarhet vid störningar.
- Cirkulär resursanvändning, t.ex. via biogasproduktion och restvärmeutnyttjande.

Eventuella negativa effekter

Vissa åtgärder, exempelvis installation av solcellsparker, utbyggnad av energiinfrastruktur eller förändrad markanvändning för biogasproduktion, kan lokalt påverka landskapsbild, kulturmiljö och biologisk mångfald.

- Påverkan på landskapsbild och biologisk mångfald vid etablering av solcellsparker eller energiinfrastruktur.
- Risk för påverkan på brukningsvärd jordbruksmark, om energiproduktion lokaliseras till sådana områden.
- Lokala störningar (buller, transporter, lukt) vid etablering och drift av biogas- eller energianläggningar.
- Materialanvändning och avfall kopplat till produktion och framtida återvinning av exempelvis solpaneler, batterier och laddinfrastruktur.

De negativa effekterna bedöms generellt kunna hanteras genom att lokalisering, utformning och tillståndsprövning sker i enlighet med miljöbalken, plan- och bygglagen och kommunens översiktsplanering. Det är också viktigt att energiomställningen samordnas så att värdefull jordbruksmark och naturmiljö inte i onödan tas i anspråk.

Målkonflikter och frågor som kräver särskild uppmärksamhet vidare i processen

Miljöbedömningen pekar på ett antal frågor där mål kan stå i konflikt eller där särskild hänsyn krävs i kommande skeden, exempelvis i översiktsplanering, detaljplanering och tillståndsprövning:

- Markanvändning för energiproduktion kontra naturvärden och jordbruksmark.
  Storskaliga solcellsparker och biogasproduktion kan ge positiva klimateffekter men samtidigt påverka landskapsbild, kulturvärden och brukningsvärd jordbruksmark. Lokalisering och utformning behöver därför prövas noggrant enligt PBL och MB.
- Lokaliseringskonflikter för energiinfrastruktur.
  Nya ledningar, transformatorstationer eller laddhubbar kan stå i konflikt med boendemiljö, friluftsliv eller naturvärden. Dessa frågor bör beaktas i tidiga planeringsskeden.
- Transportåtgärder vs. påverkan på lokala miljöer.
  Ökad utbyggnad av laddinfrastruktur, offentliga mobilitetshubbar och cykelvägar kan innebära ökat behov av hårdgjorda ytor och ingrepp i befintliga miljöer. Projekten bör optimeras för att minimera intrång.

- Lokalt producerad biogas vs. lukt, transporter och buller.
  Etablering eller utökning av biogasanläggningar kan ge lokala störningar som måste hanteras i tillståndsprövning.

Miljöbedömningen rekommenderar att dessa frågor ges särskild uppmärksamhet i kommande planeringsskeden, så att energiplanens mål integreras med hänsyn till natur- och kulturmiljövärden.

Samlad bedömning

Med hänsyn till nollalternativet, de identifierade målkonflikterna och den fördjupade analysen av miljöeffekter är slutsatsen att energiplanen, vid genomförande, ger betydande positiva miljöeffekter. Planen bidrar till att uppfylla miljöbalkens mål om hållbar utveckling och stärker kommunens robusthet och klimatarbete. De potentiella negativa effekterna bedöms vara hanterbara genom efterföljande planerings- och prövningsprocesser.